No. 2090 Zaterdag 26 Januari 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

SS. „Reliance."

Maandag morgen even na 6 uur kwam de toeristenboot *Reliance* voor onze haven. Het maakte daar een statigen, majestueuschen indruk in zijn volle lengte van 616 voet, hoog opgebouwd met zijn 5 dekken, waar zijn drie schoorsteenpijpen nog ver bovenuit staken.

Wij zagen den loods aan boord gaan en verwachtten dat de stoomer toen spoedig zijn draai zou nemen en de haven instoomen.

Eilaci, het mocht niet zoo zijn. Eenigen tijd later stoomde de *Reliance* weg in oostelijke richting naar Caracasbaai. Zooals we later vernamen, durfde de loods het waagstuk niet aan, de boot binnen de haven te brengen, omdat er dien morgen langs de haven te sterke stroom stond, die bij het invaren van het zeer lange schip met volle kracht op het achterschip zou drukken en de kop te veel oostwaarts zou doen afwijken, met gevaar natuurlijk dat de boot dan met den kop in de haven tegen den oever zou oploopen.

De kapitein van de boot durfde die risico niet op zich te nemen.

De *Reliance* is niet binnen gekomen. Gedane zaken nemen geen keer. Toch betreuren wij ten zeerste, dat het op die wijze gegaan is. Want iedereen zal wel met ons accoord gaan, dat dit niet-binnenloodsen van de R[illegible] naam zal bezorgen. In het buitenland zal zich de faam verbreiden, dat onze haven niet berekend is voor zulke groote schepen. En het eerste gevolg zal zijn, dat juist de toeristenbooten, — naar wier komst wij zoo reikhalzend hebben uitgezien, waarvoor de agenten der stoomvaartmaatschappijen alhier zoo hard gewerkt hebben, — dat juist deze onze haven voortaan stilletjes zullen voorbijvaren.

Dat zou jammer zijn.

Men versta ons goed. Het zij verre van ons een daad van roekeloosheid of waaghalzerij van den loods te willen eischen om ondanks werkelijk ernstig gevaar toch te trachten zoo'n schip binnen te brengen.

Doch een ding is ons niet recht duidelijk. Waarom moest nu de beslissing over het al of niet binnen brengen dier boot overgelaten worden juist aan den jongste of één der jongste loodsen?

Het was dien morgen zijn beurt, zegt men. Doch als hij er dan zoo'n zwaar hoofd in had, was 't zijn plicht geweest daarvan te voren kennis te geven of zijn beurt aan zijn oudere collega's af te staan. Of liever, wij zouden het verkieselijkér vinden, dat voor zulke buitengewone gelegenheden het gewone beurtrecht verviel en de verantwoordelijkheid alleen door een der oudste loodsen of door den havenmeester zelf gedragen werd.

Wij hebben nog een beter voorstel.

Wanneer op den Oceaan een schip in nood verkeert of een zeer moeielijke beslissing moet genomen worden, neemt zelfs de kapitein dat niet voor zijn eigen verantwoordelijkheid alleen, doch dan houdt hij scheepsraad met zijn officieren, en overeenkomstig dat oordeel van den scheepsraad wordt gehandeld.

Wat zou er dus tegen zijn, dat wanneer weer een dergelijk geval, zooals nu met de *Reliance*, zich voordoet, dat de havenmeester met den oudsten loods samen in de loodsboot gaan en buitengaats den toestand van weer en wind en stroom beoordeelen en even met den kapitein van de boot scheepsraad houden en in overleg treden en dan beslissen.

Dan kan niemand beweren, dat er willekeurig of lichtzinnig is gehandeld en iedereen, ook de bet-weters, zelfs de z.g. „stuurlui aan den wal" zullen [illegible] dat oordeel wel moeten neerleggen.

Men moet niet vergeten, dat ook vroeger reeds dergelijke groote booten als de *Reliance* hier zijn binnengeloodst. De *New York* in 1911 (toen was de havenmond nog niet verbreed en uitgediept, maar dien dag was de zee zeldzaam kalm), en de *President Hayes* op 8 Februari van het vorig jaar waren wat inhoud en waterverplaatsing betreft, zeker niet kleiner dan de *Reliance*.

Een nieuwe beslissing zal zeer spoedig weer moeten genomen worden, daar in de volgende maand en in Maart nog drie groote touristenbooten verwacht worden.

* * *

Het was voor zeer velen een groote teleurstelling, dat de *Reliance* onze haven niet binnenkwam.

Doch behalve dat we dit eenig mooie schouwspel van het binnenvaren van zoo 'n reuzenstoomer in onze haven hebben moeten missen, is toch het verder verloop bijzonder meegevallen.

Zoodra het vaststond, dat de *Reliance* naar de *Caracasbaai* opstoomde, werden kort en goed de meest doeltreffende maatregelen getroffen.

Een leger van auto's tufte terstond derwaarts. Ook de Heer EDWIN SENIOR, de actieve agent dezer gecombineerde America-Hamburg-lijn. spoedde zich met zijn personeel daarheen. Om de goede orde te handhaven werd er ook een viertal politieagenten heen gezonden.

Over dit laatste waren de Amerikanen verrukt, hier op Curaçao tot zelfs in de buitendistricten verkeerspolitie te zien optreden, die de zaakjes zoo fijn regelde.

De *Reliance* had ruim 300 toeristen aan boord.

Het schip voer niet onder Amerikaansche vlag, doch onder die van de Republiek Panamá. Naar men zegt, vondt dit zijn verklaring hierin, dat men de reizigers, die toch allen voor hun pleizier op reis waren, niet al te zeer met de harde bepalingen van de Prohibitie-wet wilde lastig vallen.

Spoedig kwamen de eerste toeristen in de stad aan, weldra gevolgd door ontelbaar anderen, die den geheelen dag of wel per auto overal rondtoerden of te voet in groepjes langs onze kaden en straten en pleinen wandelden, alles in oogenschouw namen en de mooiste plekjes en tafereeltjes met hun Kodac op de gevoelige plaat vastlegden.

Wat velen zeker niet zullen gelooven, doch waarvoor wij kunnen instaan, is dat de Amerikanen over ons eiland in de wolken waren. Over de keurige inrichting van onzen Gezondheidsdienst en het quarantaine gebouw van Carácasbaai, over de karakteristieke mengeling van tropischen en oud-Hollandschen huizenbouw in de stad, de netheid en zindelijkheid onzer straten, het schilderachtige landschap in onze buitendistricten, onze prachthaven dwars door de stad heen, nergens haveloos gekleede bedelaars, die; gelijk elders, hen overal naliepen en lastig maakten, enz. enz. Over dat alles konden zij geen woorden genoeg vinden om hun bewondering uit te drukken.

De auto-verhuurders zullen dien dag wel de beste zaken gemaakt hebben. Doch ook de groote winkeliers, verkoopers van snuisterijen, en ook *Huisvlijt* e. a. konden heel wat artikelen in *greenbacks* omzetten.

Zoo bracht het bezoek der Amerikanen Maandag heel wat bedrijvigheid in onze stad en gaf kleur en stemming aan onze pleinen en straten.

Het Curaçaosch publiek, dat zich zooveel had voorgesteld van de komst van de *Reliance*, om zich door een bezoek aan boord met eigen oogen van al de schoonheid, comfort en luxe van dezen modernen mailsteamer te overtuigen, moesten zich nu een autotocht naar Caracasbaai daarvoor getroosten. Begrijpelijkerwijze hebben zich velen dat genoegen moeten ontzeggen.

Ondanks de veranderde omstandigheden bleef de Heer EDWIN SENIOR, de agent dier stoomvaartlijn, toch zijn vriendelijke invitatie handhaven voor de lunch aan boord.

Ten half 2 uur was een menigte van genoodigden, w.o. Z.Exc. Gouverneur BRANTJES met militairen adjudant, tal van autoriteiten, handelsvrienden, de pers enz. in de luxueuze dining-room van het schip aan den disch vereenigd.

Hoe weinigen zullen toen aan onze *Hollandsche* scheepbouwmeesters gedacht hebben. Met eere mochten die toen wel genoemd en herdacht worden. Want de *Reliance* is de oude *Limburgia*, een schip van de Hollandsche Zuid-Amerikaansche Lloyd, die het schip indertijd verkocht.

In den namiddag spoedden zich de Amerikanen weer naar boord en in den avond verliet de *Reliance* de mooie schilderachtige Carácasbaai en zette met vollen stoom koers naar La Guayra.

Aan den Heer EDWIN SENIOR onze hulde voor de knappe regeling van een moeielijk vraagstuk, waarvoor hij zoo plotseling geplaatst werd en onzen oprechten dank voor de hoffelijke uitnoodiging tot de lunch aan boord.

Gedecoreerd.

De Heer ELIAS M. CURIEL alhier, is door den President der Republiek Venezuela benoemd tot officier in de orde van het Borstbeeld van de Bevrijder. Onze gelukwenschen.

Wetenschappelijk Allerlei.

Nieuwe uitvinding.

Ditmaal niet een nieuw moordtuig, doch juist iets nuttigs.

De Fransche luitenant ter zee Baule heeft een toestel uitgevonden, dat nautograaf gedoopt is, en dat op zeeschepen aangebracht, van groot nut zal blijken te zijn.

Het instrument teekent automatisch de route aan, die een schip gevolgd heeft en geeft, indien het vaartuig niet meer dan 1500 mijlen van het punt van uitgang verwijderd is, tot op een mijl de juiste plaats aan, waar het zich bevindt.

Ongelukken worden daardoor voor een zeer groot deel uitgesloten.

Nog onlangs verdwaalde een afdeeling Amerikaansche duikbooten en strandde jammerlijk op de rotsen. Zulk soort ongelukken zal door dit toestel zeer gemakkelijk kunnen worden voorkomen.

Juliaansche en Gregoriaansche tijdrekening.

Onze Kalender heeft zich ontwikkeld uit den oud-Romeinschen, die zeer onvolkomen was. De groote staatsman, veldheer, redenaar en schrijver van den eersten rang, Cajus Julius Caesar, bracht als pontifex in 't jaar 46 v. Chr. door de invoering van den *Juliaanschen Kalender*, een merkbare verbetering in dezen toestand. Julius Caesar's Kalender bleef tot de XVI eeuw de Europ. jaarrekening en bij de Grieksche Kerk gold hij nog tot het vorig jaar. Toch bezit hij de fout, met jaren van 365,25 dagen te rekenen, terwijl het jaar 365,2422 dagen lang is. Tengevolge hiervan heeft hij in 128 jaren steeds een dag te veel. Dit was de oorzaak, dat door afkondiging van Paus Gregorius XIII in 1582 de Gregoriaansche hervorming tot stand kwam, die dadelijk in Italië, Spanje en Portugal ingevoerd en later ook in alle andere landen aangenomen werd. De hervorming bestaat hier in, dat men van 4 eeuwen, ofschoon ze Juliaansche schrikkeljaar zijn, nog maar één als zulks behoudt. 1900 was geen schrikkeljaar, 2000 zal er weer een zijn. Bovendien liet men in 't hervormingsjaar van de te veel opgesomden, 10 dagen wegvallen. Sedert 1 Maart 1900 zijn de volkeren, die den Juliaanschen Kalender nog gebruiken, 13 dagen achter.

Postzegels.

De verkoop van de gesequesteerde postzegelverzameling van den vroegeren Oostenrijkschen onderdaan de la Renotière is te Parijs voortgezet. Een postzegel van Baden van 1851, die slechts in drie exemplaren in de wereld bestaat, bracht 120.000 francs op, een Spaansche zegel van denzelfden tijd een nauwelijks geringeren prijs. De verzameling heeft thans reeds 12 millioen francs opgebracht, welke in de kas van de Commissie van Herstel zijn gevloeid.

Lloyd George.

De slagvaardigheid van Lloyd George in het debat—speciaal wanneer hij zich bevindt in zijn eigen arena het Lagerhuis, of op een kiezersvergadering—is spreekwoordelijk. Maar soms komt zelfs een Lloyd George in de schermutselingen met woorden te staan voor een houw, waarvoor hij geen parade heeft. Zoo onlangs in het Lagerhuis: Lloyd George hield er een rede tegen den parlementsontbindingszet van Baldwin. Zijn aanhangers in de beide kampen der liberalen juichten hem telkens toe, maar van den kant der conservatieven en arbeidspartijders hagelde het interrupties. Vooral de arbeidersafgevaardigde Kirkwood viel den voormaligen eerste-minister onophoudelijk in de rede.

„Ik zal een afspraak aangaan met mijn vriend"—zei op het eind Lloyd George— „Ik wil het stellen zonder de toejuichingen, als hij mij zijn interrupties bespaart."

„Ja" — risposteerde Kirkwood, „maar u houdt nooit uw afspraken".

Het heele Huis schaterde het uit. Lloyd George zelfs was duidelijk uit het veld geslagen. Hij vond geen repliek.

Verdelging van muggen.

„In Amerika neemt men thans op groote schaal proeven met een nieuw middel ter bestrijding der malariamuglarven. Dit middel is „Parijs groen" en voor het eerst aanbevolen als larvendoodend middel door dr. Barber van den Amerikaanschen Gezondheidsdienst. Van dit middel wordt een deel gemengd met 100 deelen „straatstof" en dan bij handenvol uitgestrooid in de lucht boven het water. De wind zorgt vanzelf voor een fijne verstuiving. De geringe hoeveelheid, die op deze wijze op het water en in de lucht terecht komt, is ongevaarlijk voor mensch en dier, maar doodt de larven der malariamuggen snel en zeker: de volwassen muggen daarentegen blijven volkomen ongedeerd. Het verhindert de muggen ook het eierenleggen niet. Dit middel is veel goedkooper en betrouwbaarder dan het paraffineeren." (*N. R. C.*)

Snelheden.

De electrische sneltrein Marienfelde—Zossen, behaalt in 1 seconde 60 Meter, de electrische trein New-York Central in 1 sec. 50 M., *Junkers Ganz*-vliegmachine D 218 bij zijn vlucht over Paramaribo, in 1 sec. 41⅔ M., de automobiel in 1 sec.: 33⅓ M., de motorfiets in 1 sec.: 25 M., het rijwiel in 1 sec.: 24 M., het renpaard in sec. 17 M., de turbineboot in 1 sec.: 14½ de harddraver in 1 sec.: 13⅘ M., de schaatsenrijder in 1 sec.: 10 M., de hardlooper in 1 sec.: 6¼ M, de sneeuwschoenenlooper in 1 sec.: 4½ M., de snelpas in 1 sec.: 4 M. De goede, eenvoudige, ouderwetsche wandelpas, haalt niet meer dan plus minus 35 cM. in de seconde.

Het verkeer in Londen.

De juist afgetreden lord-mayor van Londen is gestorven. Het grootste deel van zijn ambtsjaar is hij invalide geweest, zoodat een der Aldermen zijn functies moest waarnemen.

In April was hij, nabij Mansion House, zijn officiëele residentie, in 't hartje van de City, door een motorbus aangereden. Daardoor was hij maanden lang buiten staat geweest, de aan zijn hooge waardigheid verbonden werkzaamheden uit te oefenen, en zijn weerstandsvermogen was zoodanig verzwakt, dat een ziekte, welke hem aangreep, kort nadat hij zich min of meer van de gevolgen van het ongeluk hersteld had, hem ten grave sleepte.

Deze Lord-Mayor is dus gestorven als een slachtoffer van een der vele verkeersongelukken, welke dagelijks te Londen plaats hebben. Een symbolische dood voor een Lord-Mayor van Londen.

Vrijmetselarij en Christendom.

Reeds van den beginne af, dus al een paar eeuwen geleden, stelde de vrijmetselarij, wat den godsdienst aanbelangt, zich op een vijandig standpunt ten opzichte van waar Christendom.

In Br∴ ANDERSON's *Constitutieboek* (1723) staat immers geschreven, dat een vrijmetselaar enkel verplicht is tot zulk een religie, waarin alle menschen overeenstemmen. Deze minimale eisch is toch wel de reinste verloochening van echt Christendom; en daarbij — volgens Cristelijke opvatting — een zekere weg tot totale ongodsdienstigheid: al voegt Br∴ ANDERSON er ook vergoelijkend aan toe, dat wie de koninklijke kunst (d.i. de kunst van den vrijmetselaars-ritus) goed verstaat, niet een dwaze godloochenaar (*stupid atheïst*) of een ongodsdienstige vrijgeest (*ireligious libertine*) zal zijn.

Maar.... hoevelen onder de „broeders", die de z.g.n. „koninklijke kunst" verstaan en met voorbeeldigen" ijver beoefenen, en toch atheïst zijn of zich tenminste als zoodanig gedragen in de praktijk. Want overtuigde atheïsten bestaan er immers op den duur niet, zoo min als menschen, die waarlijk overtuigd kunnen zijn van een totale wilsonvrijheid bij den mensch.

Op 10 September 1877 heeft dan ook het zoo invloedrijke Fransche „*Grand Orient*" alles maar uit zijn statuten geschrapt, wat eenigszins aan God of Gods bestaan herinnerde. Loges van andere landen hebben toen dat voorbeeld gevolgd, of althans, door de vriendschappelijke relaties aan te houden met 't Fransche „*Grand Orient*" deze actie stilzwijgend goedgekeurd: zoo ook de Nederlandsche. Niet te verwonderen, daar onder de maçons niet weinigen zijn, die én Gods bestaan én de onsterfelijkheid der ziel willen loochenen.

„Ons rijk is van de wereld," riep nog Br∴ MINTZ uit in zijn feestrede van 1 Jan. 1919 in de Groot-loge van Weenen.

Maar dan zal ieder, die gezond christelijk denkt, moeten concludeeren: is het rijk der loge van deze wereld, dan moet het in zijn streven lijnrecht staan tegenover waar Christendom. Immers volgens het woord van deszelfs goddelijken Stichter is Zijn rijk geenszins van deze wereld.

„De vijand (van de vrijmetselarij) is het Ultramontanisme; zijn macht te knakken, dat is het doel, waard het zweet van alle edele zielen," aldus dan ook de maçonnieke „*Herold*" van 5 Dec. 1909. Kan het duidelijker gezegd worden, dat heel het streven der vrijmetselarij is gericht tegen de Katholieke Kerk, dat daarvoor de maçon zweetdruppels moet veil hebben, dat vijandschap voeden en voeren tegen de Katholieke Kerk volgens loge-moraal, zelfs een „edel" bedrijf dient genoemd?

Het is en blijft steeds hetzelfde lied, ook al door den B∴ godloochenaar VOLTAIRE in zijn gloeienden renegatenhaat tegen de Kerk uitgestooten: „*écrasez l'infâme*": vertrap de eerlooze d.i. volgens zijn spraakgebruik onze Heilige Katholieke en Apostolieke Kerk.

Zij het ook in andere bewoordingen, Voltaire's helsche haatkreet was vaak bij vooraanstaande troffelbroeders te beluisteren. Zoo verklaarde b.v. Br∴ COCQ, grootmeester van 't Belgisch „*Groot-Oosten*" ten jare 1900 met ronde woorden: „de strijd tusschen Kerk en Vrijmetselarij is een strijd op leven en dood, zonder pooze, zonder genade." (*Bulletin des Travaux du Suprême Conseil de Belgique* No. 51 blz. 59).

Ook de maçonnieke „*Acacia*" (Febr. 1908), schrijvend over de Vrijmetselarij onder de Derde Republiek, wijst op het anti-kerkelijk karakter van de loge: „de Vrijmetselarij is heden in open strijd met de Kerk."

Te verwonderen derhalve, dat zoovele Pausen de Vrijmetselarij ten strengste veroordeeld hebben? En wees er van overtuigd, ook gij niet-katholieke lezer, dat de Pausen zoo iets nimmer of nooit zullen doen, dan nadat eerst een ernstig onderzoek over aard en feiten der Vrijmetselarij volgens de strengste eischen der rechtvaardigheid door geleerde mannen is ingesteld. Niemand snijdt gezonde leden van eigen lichaam, zeker de Pausen niet van 't lichaam der Kerk.

Al ten jare 1738 had de scherpe blik van Paus Clemens XII het verderfelijk streven der eigenlijke Vrijmetselarij onderkend. Zijn constitutie „*In eminenti*" bewijst dat overduidelijk. De latere feiten stelden hem dan ook volkomen in 't gelijk. Ook de geleerde Benedictus XIV wees op haar verderfelijk karakter, terwijl in de 19de eeuw zich de Pausen Pius VII, Leo XII, Pius VIII, Gregorius XVI, Pius IX en Leo XIII tot eenzelfde gestrenge veroordeeling gedwongen zagen.

De zoo revolutionnaire „broeders" Mazzini en Garibaldi en t.q. antwoordden destijds wel met hoon en spot op de veroordeeling van Pius IX, vorderden zelfs heel brutaal niets minder dan de verbranding van 't Pausdom (*Revista Masson. Ital.* 1882 blz. 89), maar de vrijmetselarij schoonwasschen van de tegen haar ingebrachte beschuldigingen vermochten zoo min zij als andere maçons. Ook de Germaansche loges, al geven deze zich zoo graag 't air liefst buiten alle politiek te blijven, stemden toe in den oproep van 't Groot-Oosten van Italië, om den gemeenschappelijken strijd tegen Kerk en Paus aan te binden. Ten tijde van den beruchten „*Kulturkampf*" kwam dan ook haar anti-katholiek karakter voor iedereen duidelijk aan den dag.

Nog duidelijker wijzen daarop de talrijke feiten in de Romaansche landen. Onnoodig te herinneren aan de in-schandelijke en onrechtvaardige daden, waartoe het maçonnieke Frankrijk vooral in 't laatste kwart der vorige eeuw overging. Trouwens alle presidenten van de Fransche republiek na Mac Mahon waren troffelbroeders, ook de tegenwoordige Millerand zoo goed als zijn voorganger, de tegenwoordige minister-president Poincaré. Over 't maçonniek gewroet tegen de Kerk in Italië, Portugal enz. zullen we maar verder niets zeggen. Te bekend.

Nog een enkel staaltje van den totaal anti-christelijken geest, waardoor vooral het „*Grand Orient*" van Frankrijk bezeten is. Aan 't hoofd van dit Groot-Oosten staat een raad (*Conseil de l'Ordre*) van 33 leden. Dezen hebben de eigenlijke leiding van de loges en naar hun bevelen hebben de andere „broeders," hetzij dan „blauwe" of „roode," zich heel onderdanig te schikken. Nu geldt het als een vaste wet, dat niemand van dezen Raad lid kan of mag worden, tenzij hij zich verplicht, dat noch hij zelf, noch zijne kinderen eenige positieve religie zullen volgen.

Op den werkrooster der Vrijmetselarij staat dan ook o.m. zonder uitzondering: weg met het godsdienstonderwijs op de scholen; en in de Katholieke landen daarenboven: weg met het kruisbeeld!

Br∴ Ernesto Nathan 33 graad, tot wiens verbazing in 1908 tot burgemeester van Rome benoemd, was dan ook als fanatiek maçon terstond in de weer, om alle godsdienstonderwijs op de stadsinrichtingen af te schaffen en de kruisbeelden daaruit te verwijderen. 't „*Weg met Hem*" zit vooral ook den Romaanschen broederen in het bloed.

We zullen het hierbij laten. Aan den lezer zij 't oordeel overgelaten of het te sterk gesproken is, als men beweert, dat het werken dier vereeniging voor de Katholieke Kerk „afbrekend" te beschouwen is.

De vrijmetselarij „het rijk van deze wereld;" de vrijmetselarij „de vijandin van 't Ultramontanisme;" de vrijmetselarij, de strijdster tegen de katholieke Kerk „op leven en dood, zonder pooze, zonder genade": kan het duidelijker?

Dat het *plebs ignorans sed contribuens*, d.w.z. de dom gehouden broederkens, gesteund door liberalen (in streven vaak nauw verwant aan de loge), anders denken, zal dan wel toe te schrijven zijn aan onkunde omtrent het eigenlijke streven der vrijmetselarij. De Christelijke liefde verbiedt ons immers te veronderstellen, dat ze tegen beter weten in, de zaken met opzet in een verkeerd daglicht zouden stellen.

Berichten uit de Kolonie.

De Inwijding van de nieuwe kerk op „Janwé".

Tot het jaar 1900 omvatte de parochie van de H. Rosa het geheele Oostdistrict. In 1900 volgde de eerste splitsing en werd de afzonderlijke parochie van Montagne opricht. Dezer dagen had de tweede splitsing plaats door de vorming van een nieuwe parochie, en het tot stand komen van de nieuwe kerk op de oude plantage *Janwé*, in de nabijheid van *Dominguito*, *Coraal Specht* enz. en welke parochie grenst aan het stadsdistrict en de parochie van Pietermaai.

Zondag middag had de inzegening van het kerkgebouw op *Janwé* plaats. Deze kerk wijkt geheel en al af van van den bestaanden kerkbouw in onze Missie. Het gebouw is ongeveer 50 Meter lang en 14 M. breed, doch heeft een eenvoudige overkapping in ijzerconstructie afgedekt met asbestcementplaten. Dit levert een afdoende afsluiting voor den regen en ontsiert het inwendige van het gebouw niet zooals een *niet* door planken afgedekt pannendak.

Een enorme menschen menigte vulde de geheele ruimte rondom het kerkgebouw, tientallen van auto's stonden in lange rijen op het terrein opgesteld, die de menigte herwaarts gebracht hadden.

Ten 4 uur geschiedde de inzegening van het gebouw eerst buiten, daarna binnen in door den Hoog. Eerw Pater Vicaris M. LUYCKX met assistentie van Pastoor J. v. D. VEER van Santa Rosa, Pastoor Hegelsom van Pietermaai en van den nieuwbenoemden Pastoor dezer parochie Pater A. VAN DE VEEN ZEPPENFELDT.

Inmiddels had een opeengepakte menigte het zeer ruime kerkgebouw tot in alle hoeken gevuld. Van uit het landhuis, dat in het laatste jaar elken Zondag geregeld als kerk had dienstgedaan, werd nu het H. Sacrament in plechtige processie, waaraan de geheele geestelijkheid der stad en der nabijgelegen buitenparochiën deelnam, naar de kerk overgebracht en een plechtig Lof gecelebreerd, waaronder de Hoog Eerw. Pater R. J. C. Wahlen, pro-vicaris van het Vicariaat het vergaderde volk toesprak. Allereerst richtte de Provicaris zich tot Gouverneur BRANTJES, om Z.Exc. te bedanken voor de hooge eer, deze plechtigheid met zijn tegenwoordigheid op te luisteren, en hem geluk te wenschen, want een nieuwe kerk is ook een landsbelang. Het beteekent een nieuwe verkeersweg geopend tusschen den Hemel en de aarde, tusschen den Schepper en zijn schepselen. Een nieuwe kerk, waarnaast welhaast ook een school zal verrijzen, beteekent een nieuw middelpunt van ontwikkeling en beschaving.

Zich verder tot het geheele auditorium richtend, verklaarde de Predikant zijn tekst: *Doet dit ter Mijner gedachtenis*, de woorden door Christus gesproken in de zaal van het Laatste Avondmaal, toen Hij het eerste H. Misoffer opdroeg, waarvan ons H. Misoffer de voortdurende, vernieuwing en voortzetting is. Daarvoor dienen onze kerkgebouwen als woonstede van den God onzer Altaren, als passende omgeving, waar dit Hoogheilig Sacrificie wordt opgedragen, als huis des gebeds.

Het verkeer, of wat men beleefdheidshalve het verkeer pleegt te noemen, wordt met den dag drukker. Of eigenlijk kan men van druk niet spreken, want bij dit woord denkt men aan beweging, vertier.

Men zou dus moeten zeggen, dat het aantal voertuigen, dat in de hoofdstraten en op hoofdpleinen om de tien minuten zoo goed en zoo kwaad als het gaat, één minuut lang voortboldert, met den dag in omvang toeneemt.

Overreden worden diegenen, die de straat willen oversteken gedurende ééne minuut dat de voertuigen-massa zich poogt te bewegen, inplaats van gedurende de tien minuten, dat zij op de meest absolute wijze stilstaat.

Een auto-maatschappij te Chicago wil nog 2000 bussen naar Londen zenden, om ze hier te exploiteeren. De Londenaars verzetten zich hiertegen, en beweren dat hun stad dan nog levensgevaarlijker wordt.

Onzin! Wanneer die 2000 bussen komen, dan zal er nooit weer eenige beweging ontstaan in 't Londensche „Verkeer"; de rijwegen zullen tot den laatsten vierkanten meter toe volgepropt zijn, en Londen zal nog veiliger worden dan reeds is.

Het punt vóór Mansion House is juist zoo gevaarlijk, omdat daar drie- of vier-maal per dag de voertuigen zich ondanks alles toch voortbewegen, terwijl niemand, zelfs de Lord Mayor niet, op deze mogelijkheid bedacht is.

Aan dien toestand nu kan de busexploitant van Chicago eens en voor altijd een einde maken.

Draadlooze telephonie!

Op het Damrak, te Amsterdam, de ziel van den markenhandel, stond dezer dagen een klein wisselkantoortje op wielen.

Het was 'n handkar, met een Israëlitischen venter er bij. En in het voertuig lagen stapeltjes van markenbriefjes neergespreid. De man, die het zaakje beheerde, had een flink troepje menschen om zich heen weten te krijgen, die met gespalkte oogen en open monden naar zijn overstelpenden woordenvloed te luisteren stonden.

't Was druk op het Damrak. Koffers, bontkragen en acte-tassen snelden in reizigershaast voorbij. Verbrande gezichten en geheupte rokken stapten met landelijken gang door de bedrijvigheid heen; en zij vooral hadden de nieuwsgierigheid en den tijd, om zich even bij het marken-karretje op te houden, waarbij onze venter er af en toe een stuk of wat in zijn handen nam, om er dan rap en druk mee in de lucht te zwaaien.

„Een biljoen voor zestig cente, een biljoen voor twaelef stuivers.... Nou ken je koope en geld verdiene tegelijk!... Voor in je portemonee te leggen of in een lijssie te zette.... Een curiositeit voor je nageslach.... Ik verkoop ze vandaag tegen de laagste koers.... neem ze weg.... neem ze weg.... steenen van de puinhoopen van het Duitsche rijk."

Het onbelangrijke geschetter kon de menschen geen belang inboezemen en de haag van omstanders verdunde aanmerkelijk.

Sommigen bleven op een afstandje staan om te zien, of de man nog wat kwijt zou raken.

Maar opeens...

Ring—ring—ring. Het geluid van een telephoonschel. Men loopt weer toe. De aandacht valt op een telephoontoestel, dat tusschen de marken was neergezet. Met zenuwachtige greep neemt de koopman den hoorn in de hand:

„Hallo, met wie, zeg je?.... met de Amsterdamsche bankassosjasie? de directeur..... Ah Hein, bin jij et... Wat is er, man?.... Een biljoen voor een gulde?... Bij me gesont... Is het sebiet?... Mensche, hooren jullie 't... de marke de hoogte in... offisjeel bericht van m'n vrind de Amsterdamsche bankassosjasie.... een gulde de biljoen.... sia je slag.... ik geef je ze nog voor vijftien stuiver!..."

Daar gaan een paar handen de hoogte in.

„Hierzoo „ikke" klinkt van verschillende kanten.

De „directeur" krijgt zijn handen vol... de begeerigen verdringen elkaar om zich het „koopje" maar niet te laten ontglippen.

„Kalm an", maant de koopman, „je heb de tijd, de koers zal wel een kwartiertje zoo blijve."

En als de bodem van het karretje voor het grootste gedeelte zichtbaar is geworden, duwde hij het weer een eindje verder,

En wie dan niet al te uitgelaten was om zijn geslagen slagje, kon zien, dat de grappenmaker nog even een nachttafeltjeswekker opdraaide, die naast zijn „draadlooze" telephoontoestel tusschen wat rommel verstopte en... en even later zijn vertooning herhaalde!

O macht der suggestie....

(Centrum.)

Een moderne Chineeze muur.

De Vereenigde Staten en de regeering van Mexico zijn van plan een grensafrastering aan te leggen, die de grootste der wereld zal zijn. Vanaf El Paso, Texas, zal ze naar het Westen loopen over een lengte van duizend mijlen naar den Oceaan, ten zuiden van San Diego, om de grens tusschen de Vereenigde Staten en Mexico aan te geven. Telkens op afstanden, van twee Eng. mijlen zullen waarschuwingsborden worden geplaatst, dat het verboden is over de afrastering heen te klimmen of er onderdoor te kruipen. Ten zuiden en ten oosten van El Paso, waar de Rio Grande, de grens vormt, is geene verdere afbakening noodig.

Merkbaar aangesterkt.

Aan de hoogeschool te Oxford was het vroeger den studenten streng verboden, wijn of sterken drank te gebruiken of in hunne woning te hebben.

Op zekeren dag werd den rector gemeld, dat een student een vat wijn gekregen had; de schuldige werd ontboden en op de vraag van den rector, waarom hij tegen de wet der universiteit handelde, kreeg hij ten antwoord, dat de dokter hem het gebruik van dien wijn had voorgeschreven.

„Nu", vroeg de rector verder, „denkt ge dan, dat het wijndrinken je werkelijk goed zal doen? Hebt ge al eenig resultaat daarvan opgemerkt?"

„Wel zeker", antwoordde de student. „Toen ik het vat kreeg, kon ik het niet van den grond optillen; en nu kan ik het al met gemak opheffen."

Pater Wahlen bracht vervolgens hartelijken dank aan Pastoor J. v. d. Veer, die tijdens zijn verlof in Holland stad en dorp had afgereisd om overal de noodige fondsen voor dezen kerkbouw bijeen te zamelen en na zijn terugkomst zich met het toezicht over dezen kerkbouw belast had.

De kerk is gesteld onder het patronaat van het H. Hart van Jezus. Pater Wahlen gaf de reden aan waarom deze patroontitel gekozen is en verklaarde de sublieme beteekenis van het H. Hart als patroon dezer kerk.

Pastoor A. v. d. V. Zeppenfeldt is tot eerste herder dezer parochie aangesteld, die nog jong en krachtig met alle vuur van zijn apostolischen ijver zal werken om deze parochie tot een model te maken van intens geloofsleven.

Den volgenden dag werd het eerste H. Misoffer in deze kerk opgedragen uit dankbaarheid en om Gods zegen over alle weldoeners dezer kerk af te smeeken.

Eerw. Zuster Epiphania. ✠

Woensdag namiddag overleed na een lang ziekbed, maar toch nog vrij onverwacht in het Pensionaat *Welgelegen*, de Eerw. Soeur EPIPHANIA in den jeugdigen leeftijd van 26 jaar. Sinds haar komst op Curaçao was ze aan de scholen van Pietermaai verbonden, totdat een hevige bloedspuwing een eind maakte aan haar werkzaamheid voor het onderwijs, waaraan zij met alle energie en toewijding haar krachten gewijd had. Zoo bleef zij vol levens- en werklust strijden tegen de ziekte, die haar krachten steeds meer ondermijnde, totdat de dood haar Woensdag tot een beter leven opriep. Ook voor de Congregatie van Roosendaal en de Missie van Curaçao beteekent de dood van zulk een jonge bekwame onderwijskracht een groot verlies.

R. I. P.

Missiebisschop.

Deze week vertoefde alhier MGR. ATANASIO, Vicarius Apostolicus van Rio Hacha, aan wien ook de missie der Indianen van Goagira is toevertrouwd.

Mgr. behoort tot de orde der Spaansche Paters Capucijnen en kwam van Barranquilla hier op zijn doorreis naar Rio Hacha. Ook twee paters Capucijnen vergezelden den bisschop.

Ommegaand Rechter.

Het nieuwe lid van het Hof van Justitie, de Heer MR. POLVLIET is Dinsdag avond per *Ligia* naar Aruba vertrokken, om daar zijn functies als ommegaand rechter uit te oefenen.

— De Heer MR. F. G. SCHALKWIJK, lid van het Hof van Justitie alhier, is Maandag per SS. *Commewijne* naar Suriname vertrokken, waar hij in dezelfde functie benoemd is.

De Rifweg.

Met voldoening hebben wij vernomen, dat de heer Procureur MR. J. B. GORSIRA reeds gelast heeft den maatregel in werking te stellen, die wij in ons vorig nummer hebben voorgesteld.

Voortaan zal tijdens de voetbalwedstrijden in het JUBILEUMPARK van *Mundo Nobo* de Roode Weg alleen in Oostelijke richting mogen bereden worden, en moeten alle auto's langs de nieuwe brug over het Rif en den nieuw aangelegden Rifweg naar de stad terugkeeren.

Een uitstekende maatregel, waarvoor wij den Heer Procureur onzen oprechten dank betuigen.

Op vrije voeten.

In ons bericht in het vorig nummer over het doodelijk ongeval met den auto, zeiden wij dat de chauffeur die dat ongeluk veroorzaakte, nog op vrije voeten rondliep.

Met tallooze velen stelden wij ons de vraag: Wat moeten wij daarvan denken?

Wij kunnen daarop thans een zeer geruststellend antwoord geven.

Bij dit ongeluk was natuurlijk van den kant van den chauffeur geen sprake van *boos opzet*, doch alleen van groote nalatigheid door het veroorzaken van den dood van iemand door *schuld*.

Voor het veroorzaken van den dood door *schuld* wordt door ons *Strafwetboek* geen grootere straf dan hoogstens 9 maanden gevangenis geëischt.

Daaraan hebben de rechters zich te houden, al zal het gewone publiek zoo'n straf wel bijzonder gering vinden.

Nu mag, eveneens volgens de bepalingen van ons Strafwetboek, geen *preventieve* gevangenis worden opgelegd tenzij alleen voor misdrijven waarop minstens 4 jaar gevangenis staat.

Het spreekt daarom van zelf, dat dus die chauffeur nog niet in arrest mocht gesteld worden zoolang zijn vonnis niet is uitgesproken. Doch dat dit zeker plaatsen zal vinden, daarop kan men volkomen gerust zijn. Alle bewijzen en getuigenissen tegen dezen chauffeur zijn zóó bezwarend, dat hij er zeker niet zonder straf zal afkomen.

SS. „Carabobo."

Dit nieuwe stoomschip van de *Red-D-line* kwam Dinsdagmorgen ten 8 uur voor de haven en stoomde even later binnen, en ging direct naar het Schottegat om stookolie te laden. Het duurde nog al lang, eer het daarmee klaar was, zoodat het reeds 12 uur was, toen het aan de Werf gemeerd lag. Hier stonden reeds honderden nieuwsgierigen te wachten, begeerig een kijkje aan boord te gaan nemen.

Ook het muziekkorps van het Garnizoen kwam aan boord, speelde de Hollandsche en Amerikaansche volksliederen.

De boot maakt in vergelijking van de oude booten der *Red-D-line* een uitstekenden indruk. Behalve dat het veel grooter en ruimer is en meer plaatsruimte biedt voor passagiers, is ook aan comfort en meer moderne inrichting gedacht.

Van de gelegenheid het schip in oogenschouw te nemen, werd een zeer druk gebruik gemaakt.

Ten twee uur bood de firma S. E. L. MADURO & SONS, de agenten der Red-D-line alhier, een lunch aan boord aan vele genoodigden aan, waarvoor tal van invitatie kaarten waren rondgezonden aan autoriteiten, de vooraanstaande leden van handel en scheepvaart, aan de pers enz. Oprechten dank betuigen wij hier aan de Heeren MADURO voor de vriendelijke uitnoodiging ook tot ons gericht voor deze lunch.

Aan de firma MADURO onze gelukwenschen met deze prachtige verbetering, die een mooie reclame is voor de RedD-line.

Nog meer toeristenbooten.

Ten gerieve onzer lezers plaatsen wij hier nog nogmaals de datums van aankomst der toeristenbooten, die hier binnenkort verwacht worden.

S.S. *Orca* op 4 Februari en 7 Maart.

S.S. *Empress of Britain* op 5 Februari en 10 Maart.

Een nachtelijk avontuur.

In den nacht van Woensdag op Donderdag liep te 1.30 uur het Noordsche stoomschip *Per Skogland*, komende van La Guayra,— geheel op eigen houtje, zonder loods aan boord, terwijl natuurlijk op dat uur de brug gesloten was, —onze haven binnen.

Op het angstgeroep van het personeel van de brug, liet de kapitein het anker vallen, waarna de boot aan de Westzijde van de haven tegenover het *Hotel Americano* tegen den grond liep.

Inmiddels werd de loodsboot klaar gemaakt, trossen uitgebracht en de stoomboot van die gevaarlijke ligplaats afgetrokken. Zoodra de brug open was, werd het schip door den loods naar het Schottegat gebracht. Om half vier uur lag het daar in veiligheid.

Dat nachtelijk avontuur is wonder boven wonder goed afgeloopen. Het had voor onze haven een leelijke strop kunnen worden.

Onze eeresaluut aan het kranig werk van onze loodsen.

De Kabinetscrisis in Holland.

Zooals wij in ons vorig nummer veronderstelden, is in dienzelfden geest de kwestie van de Kabinetscrisis in Holland opgelost. Bijna alle bladen van allerlei richting drongen er op aan, dat het oude Ministerie zou aanblijven, te meer nog nu andere oplossingen door het vormen van een nieuw Ministerie geheel en al mislukt waren.

El Boletin Comercial publiceerde het volgende bericht van den Franschen kabel:

„De Regeering heeft in de 2e Kamer der Staten Generaal gezegd, dat nu sedert het afstemmen der Vlootwet op 26 October, geen enkele poging tot het vormen van een nieuw Ministerie geslaagd is en het voortduren der crisis tot groot nadeel strekt van 's lands belang, heeft het Ministerie in zijn geheel besloten de beslissing der Kamer in zake de Vlootwet van 26 October te aanvaarden en aan het bewind te blijven.

Dientengevolge zullen de voorgestelde maatregelen in zake de Vloot niet opnieuw in behandeling komen voordat eerst de maatregelen tot bezuiniging en het herstel van het finantieel evenwicht zijn uitgevoerd".

Begrafenis Mr. Th. I. A Nuyens.

Onder zeer veel belangstelling werd Donderdagmorgen 20 Dec. te Haarlem ter aarde besteld het stoffelijk overschot van wijlen mr. Th. I. A. Nuyens, in leven oud gouverneur van Curaçao.

De plechtige gezongen H. Mis van Requiem werd om half tien in de parochiekerk van het Allerh. Hart aan het Kleverpark opgedragen door pastoor J. F. G. Sandfort O. F. M., met assistentie van de paters I. B. G. Verhaar O. F. M. en P. Bernards O. F. M., resp. als diaken en subdiaken.

Onder de aanwezigen merkten wij op Z. D. H. Mgr. M. G. Vuylsteke O. P., Apost. Vicaris van Curaçao; den Hoogeerw. pater B. D. van Breda O. P., provinciaal der Paters Dominicanen en de zeereerw. pater M. Gijlswijk O. P., prior te Zwolle; alsmede verscheidene vooraanstaande Haarlemsche particulieren.

De absolute werd verricht door pastoor Sandfort.

De begrafenis had vervolgens plaats op het R. K. kerkhof *Sta. Barbara* aan den Schoterweg.

Behalve alle reeds genoemde personen waren daar o.m. ook aanwezig de heeren L. P. v. d. Wal, gep. schout bij nacht; dr. H. Ferguson en C. Statius Muller, oud-leden van den Raad van Bestuur van Curaçao; E. de Veer Abz., lid van den Kolonialen Raad; B. W. Ferguson, gep. overste van het Oost-Ind. leger; mr. L. H. C. Kühn, commissaris der mijn-mij. Curaçao; H. L. C. J. Deelen, oud-officier van het Holl. leger; dr. N. Waterman, directeur van den gezondheidsdienst op Curaçao; dr. Th. Lens, oud-chef van den geneesk. dienst op Curaçao, en mr. S. G. C. v. Veen Zeppenfeldt.

De beaardingsplechtigheid werd verricht door pastoor Sandfort O. F. M. Er werd niet gesproken aan het graf.

Gouverneur Brantjes.

Thans kunnen wij met zekerheid meedeelen, dat Gouverneur BRANTJES dezer dagen van de Regeering in Holland verlof ontving om van Augustus tot en met October a. s. drie maanden verlof in Holland door te brengen. Indien haar gezondheidstoestand zulks veroorlooft zal ook Mevrouw BRANTJES dan weer naar Curaçao terugkeeren.

S. S. Amadéo.

Denzelfden dag als de *Stuyvesant* vertrok ook uit Amsterdam de vrachtboot *Amadéo*, die alle vrachtgoederen voor Curaçao meebrengt, waarvoor de *Stuyvesant* geen plaats had. De *Amadéo* kan dezer dagen hier verwacht worden.

SS. Stuyvesant

Eerst gisteren morgen kwam de *Stuyvesant* binnen, dus twee dagen te laat. Deze vertraging was het gevolg van 'n ontzettenden storm, die het schip in de Golf van Biscaye opliep, waarbij zelfs een reddingsboot van het sloependek werd weggeslagen.

Twee dier booten werden zwaar beschadigd. Verschillende passagiers bekwamen ernstige verwondingen.

Van een dame werd het been opengescheurd. Drie der *Isla*-werklui werden door een geweldige golfslag, die over het lage dek heensloeg, meegesleurd en tusschen het ijzerwerk van de donky ingedrukt, terwijl al hun kleeren in flarden van hun lichaam waren gescheurd.

Zelfs de oudste matrozen herinneren zich niet ooit zoo'n storm te hebben meegemaakt.

Revolutie in Mexico.

De revolutie in Mexico wint veld. De opstandelingen liggen met hun kanonneerbooten voor de haven van Tampico. Zij hebben vier maal op de stad geschoten, welke schoten van uit de haven beantwoord werden.

Daarop verwijderden zich de kanonneerbooten en openden het vuur op Varadero en vernielden verschillende huizen van Chineezen. Het aantal dooden is onbekend.

Een ander bericht van Galveston meldde, dat van Vera Cruz het officieel bericht kwam, dat *alle* petroleumvelden in Mexico op het oogenblik in handen der opstandelingen zijn.

Dankbetuiging.

Ontvangen van den Heer L. CAMARENA, agent van de *Tabacalera Anónima* alhier, een mooie wandkalender en reclame artikelen voor het bekende sigarettenmerk *La Fama*.

— Van de Heeren M. EN J. CARDOZE een mooien wandkalender, reclame voor *El Tropical*, te Santiago, Sto Domingo, fabrikant van de cigaretten, merk *Perlas*, waarvan de firma Cardoze agent is.

Officiëele berichten.

Aan den schrijver op Saba F. A. Simmons is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Amerika verleend; Th. V. Hassell is tijdelijk benoemd tot schrijver op Saba.

De heeren G. G. A. Nouel en A. J. van Werkhoven zijn benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld respectievelijk ten postkantore en ter inspectie der belastingen alhier.

Aan den hulpkommies der belastingen alhier C. R. Maat is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse Th. Angela is veertien dagen verlof verleend.

Aan den hulpkommies der belastingen op St. Martin, W. A. O' Connor is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den hulpkommies der belastingen alhier J. Tecla is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan Mej. B. R. Prince, onderwijzeres 3de klasse aan de Wilhelminaschool, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend; Mej. R. Abbad is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool.

Aan den opzichter bij het departement van openbare werken, G. A. 't Sas is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

De tijd. agent van politie 2de klasse H. F. Kruijthoff is definitief als zoodanig benoemd.

Aan den bode ter Inspectie van het onderwijs alhier J. van der Veen is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Welkom.

Met de *Stuyvesant* kwam gisteren van zijn verlof naar Holland terug de Heer MENKMAN, hoofd van het Agentschap der K. W. I. M. alhier.

Hartelijk welkom.

Isla.

Gisteren zijn met de *Stuyvesant* hier aangekomen, 85 werklieden, voornamelijk bankwerkers en klinkers, die de ijzeren platen van de tanks aan elkander klinken.

Tevens kwam de chef der Delftsche fabriek mede, de Heer Enthoven.

Aan allen een hartelijk welkom.

Pers in plaats van Parlement.

De bekende *Daily Mail* correspondent, Ward Price, seint aan zijn blad een verslag van de ontvangst te Rome door minister-president Mussolini van een 40 tal journalisten, die de Europeesche pers vertegenwoordigden tijdens de fascistenfeesten. Bij die gelegenheid hield de Italiaansche premier een toespraak van een half uur. Daarin zeide hij o. a. het volgende:

„Twee verschijnselen onderscheiden deze eeuw van de vorige. Het is de organisatie der pers en die van de arbeiders.

„De journalistiek", aldus de minister-president, „vervult in deze eeuw een groot deel van de rol, die in de vorige eeuw door het parlement werd vervuld. Zaken van openbaar belang worden op meer competente wijze in de pers behandeld dan in het parlement.

Zou ik moeten luisteren naar de langdradige redevoeringen van afgevaardigden, wanneer dezelfde onderwerpen beter behandeld worden in de pers?" vroeg Mussolini. „Het Italiaansche parlement bestaat nog. Ik zal het in zijn waarde laten, zoo lang het zich handhaaft, maar zijn rol moet beperkt worden, zoodat de regeering vrijheid heeft om haar uitvoerende macht uit te oefenen.

Een ander nieuw aspect aan het politieke leven in ons land geven de „vakorganisaties", vervolgde spreker.

„Wij, fascisten, hebben zoowel patroons als arbeiders in nieuwe vereenigingen georganiseerd onder den ouden naam van corporaties. Tusschen beide partijen oefent de regeering een matigenden en bemiddelenden invloed uit, terwijl zij slechts tusschenbeide komt in werkelijk hooge noodzakelijkheid en dan slechts met het doel, een staking of een uitsluiting te voorkomen, welke beide de productie verminderen en in 't belang der gemeenschap vermeden dienen te worden, tenzij ze als uiterste toevluchtsmiddel moeten worden aangewend".

Bekendmaking.

De verkoop van Jumeelen en van Gouden en Zilveren voorwerper, ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleerd van den **5 Mei** af tot en met **31 December 1922**, onder **No. 3608 D** tot en met **No. 5237 E**, zal plaats hebben op Donderdag den 7den Februari a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 18 Januari 1924.

De Voorzitter

1 H. J. Cohen Henriquez

Zitting van den Kolonialen Raad op Zaterdag, den 26n. Januari a. s., des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. Ingekomen stukken.

2. Verkiezing van leden ter aanvulling der vacatures ontstaan door de periodieke aftreding der leden S. M. L. Maduro, H. Perret Gentil en Ed. S. Lansberg.

3. Ontwerp-verordening tot intrekking van 1o. de verordening van den 8sten Mei 1876 (P. B. No. 13) voor de Schutterij op het eiland Curaçao; en 2o. de verordening van den 29sten Maart 1882 (P. B. No. 22) voor de schutterijen in de kolonie Curaçao buiten het eiland van dien naam.

Willemstad, den 24n. Januari 1924.

De Griffier,

BOOMGAART.

Politieke film.

XL.

In October van het vorig jaar heeft de Volkenbond het initiatief van Coolidge overgenomen om aan het verdrag van Washington, dat liep over de beperking van bewapening, speciaal van vliegtuigen en onderzeeërs, eenige uitbreiding te geven. Bij het rondzenden der invitaties werd ook Sovjet-Rusland niet vergeten en de regeering te Moskou uitgenoodigd eenige marinedeskundigen te willen zenden om deel te nemen aan de zittingen der subcommissie voor de marine, welke tot taak heeft de grenzen van het indertijd te Washington gesloten accoord te verruimen. Deze subcommissie is dezer dagen (21 Jan.) te Geneve bijeengekomen

Het antwoord door Tsjitsjerin op deze uitnoodiging gegeven, is verre van vriendelijk; geen weigering om aan de discussies deel te nemen, doch de toezegging een marine-deskundige te zullen zenden, zoodra de zitting dezer subcommissie van den Volkenbond op anderen dan Zwitserschen bodem gehouden wordt!

Men zal zich herinneren, dat het vorig jaar de — niet tot den Volkenbondzittingen toegelaten — Rus Vorowsky te Lausanne is vermoord. Het gerecht, dat de zaak van den aanslag behandelde, sprak den moordenaar vrij bij gebrek aan voldoende bewijzen. Sindsdien hebben Zwitsersche onderdanen het in Sovjet-Rusland moeten ontgelden op echt Russische wijze in den stijl van het oude, czaristische regiem. Nu motiveert Tsjitsjerin het wegblijven der deputé's aldus: De Zwitsersche regeering (?) heeft aan de Unie der Sovjets geen voldoening geschonken voor den moordaanslag, laat de moordenaars vrij rondloopen, derhalve geven deze autoriteiten blijk dergelijke misdaden te tolereeren hetgeen gelijk staat met aanmoediging. Om deze reden is de Sovjetrepubliek niet meer geneigd een vertegenwoordiger naar een Zwitsersche stad te zenden.

Zulk een toon durft een regiem aan te staan, dat sinds de revolutie (Maart 1917) tot half '23 volgens de „Berner Zeitung" meer dan 3000 buitenlanders zonder vorm van proces liet vermoorden, dat vorsten en prelaten onmeedoogend over de kling joeg, duizenden onderdanen door den hongerdood deed onkomen en alle protesten der beschaafde naties als blootte kennisgeving naast zich deponeerde.

Is het dan wonder dat Amerika niet geneigd is, het zoo vaak herhaalde aanbod van Moskou te overwegen om politieke en handelsrelaties met de oproerlingen aan te knoopen?

***

Griekenland maakt een zwaren crisistijd door. Uitgeput door de Balkanoorlogen van 1912 en '13 werd het land, onder gematigde ministeries zijn neutraliteit bewarend, door de pressie van Engeland en Frankrijk in den wereldoorlog medegesleept. Venizelos was indertijd de gevierde vriend der geallieërden, die den laatsten stoot gaf aan het plan tot actief optreden. De gevolgen zijn bekend; de Helleensche natie werd niet bevredigd in haar nationale aspiraties, Venizelos moest vluchten voor Koning Konstantijn, deze werd op zijn beurt verdreven en stierf als balling in Italië. De republikeinsgezinden leden de nederlaag en prins George (de tweede zoon van Konstantijn) beklom den troon te Athene.

Niet lang heeft deze vorst plezier beleefd van zijn koningstitel; de impasse, waarin Griekenland tijdens en na den oorlog was geraakt, bleef het volk verwijten aan het huis Glüksburg en zoo kregen de republikeinen een machtige bondgenoot in de noodlottige tijdsomstandigheden. Reeds lang verluidde het, dat de dagen van het koningschap geteld waren, de vorst was als een gevangene in eigen huis; dezer dagen hadden verkiezingen plaats, waarna de Nationale Vergadering zou bijeenkomen teneinde over den regeeringsvorm uitspraak te doen. De bijna algemeene opinie luidde gunstig voor de republiek hetzij volgens Fransch systeem hetzij naar het voorbeeld der Vereenigde Staten in welk laatste geval de groot-Hellenist Venizelos bereid was het presidentschap te aanvaarden.

De omstandigheden schijnen het rustig verloop dezer aangelegenheid te hebben vertroebeld. De koning ontving namelijk een schrijven van twee republikeinsche ministers verklarend, dat zijn afwezigheid noodzakelijk was om tot een vrije beslissing over den staatsvorm te geraken. Daarop meende de monarch de wijste partij te kiezen door heen te gaan, vooraleer minder aangename gebeurtenissen een rustig aftrekken zouden verstoren; het lot der gekroonde hoofden sinds 1917 was voor hem een overtuigende les geweest. Als laatste kroondaad noodigde hij Venizelos uit de regeering over te nemen.

Bij het vertrek, dat nogal haastig plaats greep, waren enkele leden der regeering aanwezig, terwijl de havenbatterijen het koninklijk saluut losten. Per stoomschip vertrokken de koning en koningin naar Roemenië, waar zij als uitgewezenen zullen leven, de rij aanvullend dier ongelukkige wezens, welke vroeger sporadisch aangetroffen, stof leverden voor een sensatieromaan: „Een koning in ballingschap."

Venizelos blijkt evenwel niet happig op den presidentszetel te zijn; waarschijnlijk is de indruk in Engeland en Frankrijk over het gepleegde feit niet gunstig. Opvallend is dan ook dat de gezanten dezer rijken den koning een langdurig hartelijk afscheidsbezoek hebben gebracht en de beide kanselarijen hun qualificatie over het gebeurde niet loslaten. Vandaar — dat de sluwe Helleen, die verklaarde slechts te willen besturen onder goedkeuring van Londen en Parijs, uit dit zwijgen zijn consequenties trekt en tegelijk als motief voor het publiek aangeeft zijn ontevredenheid over de wijze, waarop men den koning heeft geëclipseerd. De omliggende Balkanstaten schijnen ook niet bijster in hun nopjes te zijn met den nieuwen staatsvorm in Griekenland en bevroeden van het heet gebakerde republikeinsche regime complicaties in verband met opnieuw ontwakende verlangens naar een groot-Hellas.

***

Uit Albanië een bericht, dat als de „note gaie" valt te beschouwen te midden van al het treurnieuws en de misère-reportage in de wereldpers. Een combinatie van machtige politieke personen in Albanië zou den troon van Albanië — eens bestegen door den befaamden Mbred — aangeboden hebben aan Harry Sinclair, den Amerikaanschen petroleumkoning. Hoewel de Albaneesche legatie, te Rome het bericht met beslistheid ontkende, is toch langs anderen weg gebleken, dat de notabelen als toekomstigen opvolger van den prins van Wied een Amerikaanschen millionair zoeken, ten einde de zen de koningskroon aan te bieden. De keuze zou dan gevallen zijn op Harry Sinclair niet alleen om dezen de uitgeputte goudreserve van het land te doen aanvullen, doch vooral omdat men van den petroleum-magnaat verwacht, dat hij de natuurlijke rijkdommen van het land zooals petroleum, koper- en andere mijnen, tot bloei zou kunnen brengen.

Toen het bericht ten kantore van de Sinclair Oil Cy. te New-York aankwam, moet „Zijne Majesteit" verklaard hebben dat „hij er méér prijs op zou stellen bij het pokeren vier koningen in handen te hebben dan zelf koning te zijn."

***

Duitschland schijnt in den nieuwen kanselier Marx wel een politiek fortuintje te hebben gekregen. De machtigingswet ging er met vlag en wimpel door; alle partijen behalve de Duitsch-nationalen, die zich van de Regeering verwijderden toen deze de Beiersche Volkspartij opnam, zijn overtuigd van de noodzakelijkheid van nieuwe belastingen; de sociaal-democraten, hoewel geen regeeringspartij meer, hebben een matige oppositie toegezegd; Stresemann aan Buitenlandsche zaken, is een gewild man bij de geallieerden; de Amerikaansche leening komt af en de verhouding tot Parijs en Brussel ontspant zich geleidelijk. Waarschijnlijk nog in Januari zullen er wederom Duitsche gezanten aan de respectievelijke kanselarijen benoemd worden. In het Roergebied zijn wederom een half miljoen mijnwerkers aan den arbeid en de uitzettingsbevelen zijn bijna alle wederom ingetrokken.

N. B. De wolken breken door; wanneer zal de zon schijnen in vollen glans?